

Inleiding

Hartelijk welkom aan iedereen die hier aanwezig is. Voor ik officieel deze Hommage aan Wiecher open wil ik eerst namens SOUZA een aantal mensen bedanken. Allereerst dank aan Ruud Pols voor de gelegenheid en gastvrijheid om hier in CQ ons werk te tonen. Zonder Frank Hutchinson, de vader van de idee voor deze Hommage, hadden we hier niet gestaan. Hij heeft ons zover gekregen dat we ons openden voor Wiechers werkwijze en gingen schilderen a la Wiecher en meer dan dat. Dank daarvoor.

Dank ook aan Anneke, Wiechers vrouw, die heel betrokken meegedacht heeft. Het CQ jazz combo, waarvan een aantal inmiddels bijkans het SOUZA huisorkest vormen. Fijn dat jullie dit bijzondere moment muzikaal willen omlijsten. Last but not least, dank aan de Souza-leden die zich meer dan de anderen met de beslommeringen rondom deze expositie hebben beziggehouden in het bijzonder Krijnie, onze steun en toeverlaat en de spil van spul. Voor haar een bloemenhulde.

Hommage aan Wiecher. Nu ik deze Hommage aan Wiecher, bijna twee jaar nadat hij is overleden, mag openen, kan ik niet voorbij gaan aan een gevoel dat zich al de hele tijd aan mij opdringt. Net zoals toen Wiecher nog bij ons was, voel ik Wiecher zo schuin achter mij staan en ik hoor hem een beetje besmuikt, grinnkend, met de nodige zelfspot mompelen, nah een hommage, mmmm, ha ha, is dat niet Meer niet, maar de klank spreekt boekdelen. Als je achterom zou kijken dan zou zijn ogen spottend zien twinkelen. Tegelijkertijd zie je, als je hem goed kent, een mooie mengeling van nederigheid en terechte oprechte trots rondom deze hommage. Wiecher ten voeten uit.

Want net als ieder mens was Wiecher iemand die er naar hunkerde om erkend te worden in datgene waar zijn hart van overstroomde. Daar was hij heel open over en hij toonde zich kwetsbaar in dat zo menselijk gevecht tussen drang tot expressie en de onzekerheid daarbij. De mensen die Wiecher goed kennen herinneren zich allemaal moment dat Wiecher op zijn manier integer maar vol trots vertelde dat hij toegelaten was tot het Centrum Beeldende Kunst: eindelijk erkenning als beeldend kunstenaar.

Wiecher kwam graag naar Souza. Misschien wel omdat bij ons in een open sfeer gesproken wordt over het schilderen. Je kunt zijn wie je bent, er is ruimte voor reflectie, onzekerheid, twijfel, maar ook voor je passie. Ongetwijfeld een voedingsbodem voor de groei en ontwikkeling die Wiecher zocht en vond. Souza was een klankbord voor hem. De fijne gesprekken, de meer en minder intensieve contacten hielpen hem om naast zijn veeleisende baan als tekendocent trouw te blijven aan zijn schilder talent en zijn missie:

Hij wilde meer dan de dagelijkse werkelijkheid weergeven, mensen prikkelen om naar de werkelijkheid te kijken, los van de gangbare betekenis, los van de vanzelfsprekendheid die wij geneigd zijn er aan te geven. Maar ook wilde hij laten zien dat onverwachtse combinaties tot een veelkleurige uitgebalanceerde compositie konden leiden die helemaal klopt. De collageachtige schilderijen die u hier en in de grote kerk kunt zien vormen de beeldtaal waarin dat ultiem lukte.

Tijdens mijn voorbereiding kwam ook een uitspraak van de middeleeuwse mystica Hildegard von Bingen bij me boven. Dat juist dit citaat in me opkwam

was voor mij een signaal dat Wiecher er iets mee zou hebben. Ik heb die uitspraak nooit met hem gedeeld, maar toen ik dat deed met zijn vrouw Anneke, zei ze spontaan: dat is ook Wiecher. Wat zei Hildegard von Bingen? Ze beweerde al in de twaalfde eeuw dat de mens geroepen is om medeschepper te zijn. Met behulp van de natuur kan de mens volgens haar alles scheppen wat nodig is en het leven bevordert. Ook Wiecher was er van overtuigd dat in ieder van ons een stukje van God zit dat via ons op een creatieve manier tot expressie kan komen.

Trouwens, niet alleen via het schilderen, ook in hele dagelijkse dingen zoals eten koken. Maar schilderen was voor Wiecher wel een hele belangrijke manier om medeschepper te zijn en de ideale wereld te scheppen die hem kennelijk voor ogen stond. Een wereld die er veel, anderskleurig en heel divers samengesteld en volkomen harmonisch uit kan zien.

De keren dat ik vanuit Wemeldinge schilder bij Souza valt me op dat Wiechers plek in het lokaal niet ingenomen is door iemand anders. Dat kan ook niet. Hij is er zo niet, toch ook weer wel. Dat hebben we gemerkt bij het werken aan deze Hommage. Het werd veel meer dan 'schilderen zoals Wiecher'. Afgezien van wat ik net over Wiecher schetste is ieder op een geheel eigen wijze ooit wel eens door Wiecher geraakt. Ik heb iedereen de zin laten afmaken: Als ik denk aan Wiecher, dan denk ik aan.....

Het resultaat is een heel persoonlijk vormgegeven beeld van Wiechers uitstraling verschillend voor ieder van ons: zijn humoristische scherpzinnigheid, zijn integriteit, iemand die door en door echt was, niks would-be, een gepassioneerd mens, vol liefde, hoop en geloof, iemand die zich kwetsbaar kon tonen, iets wat je een man niet zo vaak ziet doen, niet op de voorgrond maar toch een duidelijke mening, een man waarmee je graag bevriend zou willen zijn, geen wenselijk gedrag, fijne gesprekken, een moment, een gesprek, een woord, een lach, een uitstraling.

Via die voor ieder specifieke uitstraling trilde er bij ieder Souza-lid een bijzondere energie mee tijdens het schilderen. Zo ontstond een unieke synthese tussen de persoonlijk ervaren uitstraling van Wiecher (zijn vibe), en de scheppingsdrang van iedere Souza-kunstenaar persoonlijk. Over Wiechers afwezigheid heen vinden we zo ook nu nog in hem een klankbord, een inspiratiebron en klinkt zijn aanwezigheid door. Er vond kruisbestuiving en bevruchting plaats, passie straalde door, er werd ook gemorreld aan ego's, onze creativiteit werd gekieteld en af en toe op een ander been gezet.

Wat zal Wiecher genoten hebben van ons enthousiasme, onze toewijding, onze weerstand en het gesteun, maar ook van het lijntje wat we zo naar hem proberen te blijven leggen en de erkenning voor hem die daaruit spreekt. Dank je wel Wiecher, ook via deze schilderijen ben je altijd bij ons. Ik besluit met een quote van een japanse zenleraar Kenji Miyazawa: Wij mensen moeten onze eigen schoonheid scheppen. Wij moeten de grauwheid van ons dagelijkse werk in vuur en vlam zetten met de kunst van ons leven. Door dit soort schepping wordt elke dag een pure verrukking. Dat deed Wiecher als je het mij vraagt. Dat wens ik ons allemaal toe.

Emmen, 6 januari 2011